

Nýtt landsstýri

Oddagrein

FØROYAR hava fingið nýtt landsstýri. Í gjár varð Anfinnur Kalsberg valdur til lögmann. Stutt eftir tað útpeikaði hann teir 7 nýggju landsstýrismenninar: John Petersen, sum skal umsita fiskivinnu, Finnboji Arge, vinnu- og samferðslumál, Hogni Hoydal, sjálvstýris- og lógarmál, Karsten Hansen, figgjar- og búskaparmál, Signar á Brúnni, mentanar- og útbúgvingarmál, Helena Dam á Neystabø, almanna- og heilsu- og Eyðun Eltor, olju- og umhvørvismál. Vit ynskja landsstýrinum og manningini har til lukku við hesum álitisstovrum.

NÚ byrjar so vanligi gerandisdagurin aftur í føroyskum politikki, og tað verður áhugavert at siggja, hvussu manningarnar á tingi og í landsstýri fara at klára seg. Vónandi fer nýggja samgongan at liva upp til andan í stýrisskipanarlógini um at taka andstöðuna við í allari tí parlamentarisku prosessini. Hinvegin er tað eisini umráðandi, at andstöðan fer konstruktivt til verka og visir vilja til at vera positivt við í viðgerðum. Spennandi verður at siggja, hvussu nýggja landsstýrið fer at megna at fáa endarnar at røkka saman, nú sjálvstýrismálaráðharrar tjóðveldisflokksins øðrumegin tosar um føroyskt fullveldi, sum í minni og minni mun skal vera heft at donskum stuðuli - og landsstýriskvinna sjálvstýrisflokksins hinumegin longu hevur meldað út, at tað skulu ikki fremjast sparingar á heilsu- og almannaøkinum, sum koma at gera stöðuna hjá teimum veiku og sjúku, pensionistunum o.o. verri.

TÁ hugsað verður um, hvussu viðbrekin okkara búskapur er, og tá vit enn onga trygd hava fyrri, at olja og gass finst í undirgrundini, sum kann styrkja búskapin - um somu tíð, sum tosað verður um at taka á okkum stórra figgjarligar byrðar, so er greitt, at nýggja samgongan sleppur ikki undan at fremja stórar sparingar og skerjingar á almanna- og heilsuøkinum, tí hetta eru tey stóru útreiðsluøkini. Tað ljóðar tí eitt sindur lögð, tá nýggi almanna- og heilsuáráðharrin sigur, at um somu tíð sum endamálið er einar figgjarliga sjálvstøðugar Føroyar, so skal helst einki skerjast innan tað mest krevjandi útreiðsluøkið Helena Dam á Neystabø fer skjótt at sanna, at stöðan á Landssjúkrahúsinum og á Almánastovuni fyrri bert at taka tvey dømi, er so álvarslig - tí verandi skerjingar og sparingar hava rent hesar stovnar og starvfólkini har um koll - at tað fer at verða alneyðugt við stórra jättanum til hesi øki. Og tá nýggi almanna- og heilsuáráðharrin tosar um rationaliseringar og langtíðarætlanir innan eitt nú sjúkrahúsvirkið veit hon væl, at hetta er ein ynskidreymur. Skal ein gera sær vón um einar sjálvfiggjandi og sjálvstøðugar Føroyar, so ber ikki til at hava trí stór sjúkrahús og framhaldandi at útbýggja hesi. Tað eru rætt og slætt íkki pengar til tess. At nýggi figgjamálaráðharrin harafturat kemur úr Klaksvík sigur heldur ikki so litið um, hvussu torført tað kann verða at fremja rationaliseringar og sparingar eitt nú á sjúkrahúsokinum.

VIT ynskja landsstýrinum góðan byrð, tí tess avgerðir eiga at gagna øllum fólkinum. Men tað er av týðningi, at vit ikki fáa eitt stýri, ið setir fólkins vilja og tør til vikis við at fremja nøkur politisk stig, sum, tá avtornar, vísa seg als ikki vórðu í tráð við veruleikan ella við fólksins ynski. At Føroyar eiga at gerast meira sjálvbjargnar og at stór stig verða tikið á sjálvstýrisleið eru vit samd um. Men hetta má gerast við skili. Tú kanst ikki bæði tosa um at átaka tær stórra figgjarligar byrðar og samtiðis nokta fyrri at fremja skerjingar á teimum mest útreiðslukrevjandi økjum. Tí blæsir nýggi almanna- og heilsuáráðharrin samtiðis sum hon hevur mjøl í munnum, tá hon sigur: vit vilja hava frælsi (figgjarligt) men ongar skerjingar skulu gerast á tí størsta økinum á figgjarlógini. Sjálvstýri skal fremjast men við skili og ábyrgd. Tað verður áhugavert at siggja, hvussu tungir ráðharrar sum almanna- og heilsuáráðharrin fara at klára seg móttvegis figgjamálaráðharranum, ið verður noyddur til at skerja á fleiri økjum til tess at kunna rigga Føroyar til loysingina. Veruleikin í dag er, at almanna- og heilsuverkið tørva stórra jättanir skal ikki alt enda í kaos.

Sosialurin

Norðurlendskar javnstøðunevndir fund í Føroyum

Á fundinum verða javnstøðumál viðgjørd, eitt nú um kvinnur á arbeiðsmarknaðinum og lønarviðurskipti teirra, eins og privatlív og leikluturin hjá monnum í familjuni

DAGNY JOENSEN

Í døgnum 22. og 23. mai, verður árligi fundurin í norðurlendsku javnstøðunevndunum í Havn.

Á hesum fundum, sum umboðini úr Danmark, Svøríki, Noregi, Grønlandi og Finnlandi eru felags um, verður tosað um samfelagsgongdina á økjum viðvíkjandi javnstøðu orsakað av kyni.

Umboðini kunna um gongdina í javnstøðuspurningum í hvørjum landi sær, um hvørji mál eru serliga aktuelt í løtuni og hvørji mál standa fyrri framman.

Turið D. Hentze, forkvinna í Javnstøðunevndini, sigur, at fundirnir eru soleiðis lagdir til rættis, at ein partur er innanhýsis fundir.

Kvinnur á arbeiðsmarknaðinum

Evnini, sum skulu viðgerast hesaferð eru m.a. um kvinnur á arbeiðsmarknaðinum og lønarviðurskiptini, arbeiði og privatlív, og leikluturin hjá monnum í hesum sambandi. Spurningurin um kantantjald til barna-familjur, er eitt evni á fundinum.

Eisini verður altjóða ST-

sáttmáin um kynsdiskriminering og skyldurnar hjá einstøku londunum viðgjørd, og tosað verður um ES-rundskriv og dómur viðvíkjandi javnstøðumálum.

Almennur fundur

Hetta er tann innanhýsis parturin av fundinum, men eisini verður ein almennur fundur, har umboðini fyrri londini taka ymsk mál upp, sum hava við javnstøðu millum kynini at gera.

Almennir fundirnir verða á Hafnia 23. mai kl. 14.

Har fara umboð fyrri lutakarlondini at tosa um ymsk javnstøðumál, undir heitinum: » Kvinnur á arbeiðsmarknaðinum » við undirheitinum, hví fáa kvinnur lægri løn enn menninir.

– Spurningurin er hvat líkaløn merkir, og hvussu starvsfólkini verða sett, sigur forkvinna í Javnstøðunevndini.

– Merkir tað, at kvinnur hava lægri útbúgvingar, og tí fáa minni í løn, ella eru tað menninir sum verða tiknir fram um kvinnur, tá stovr, har bæði hava sama førleika, verða sett?

– Vit hava ikki so nógv

Turið D. Hentze, forkvinna í Javnstøðunevndini, skipar fyrri fundinum, tá umboð fyrri norðurlendsku javnstøðunevndirnar í næstu viku hittast í Havn

Listaframsýning á Strondum

Fyri fyrstu ferð verður skipað fyrri listaframsýning á Strondum - í øllum førum listaframsýning, har næmingar úr kvøldskúlanum á Strondum sýna fram.

Tað er Jóannes S. Hansen, sum hevur undirvíst teimum 13 næmingunum, sum nú sýna fram.

Jóannes S. Hansen sigur, at tað fyrri tað mesta

eru konufólk, sum hava áhuga fyrri listini á Strondum.

– Eg veit ikki, um menninir kanska heldur hava áhuga fyrri fótóliti, sigur hann skemtandi.

Listaframsýningin á Strondum verður í dag, leygardag og í morgin, sunnudagin frá klokkan 15-19.

el

tøl at vísa til í hesum sambandi í Føroyum, men siggja bert t.d. hvør arbeiðir heila og hálva tíð, sigur Turið D. Hentze.

Kvinnur stóra yvirvág í lágiónarbólum

– Viðvíkjandi viðurskiptunum í Føroyum á hesum øki, vita vit bert, at har lægri løn verður goldin út, eru kvinnurnar í yvirvág, meðan tað á hægri lønunum sæst, at menninir hava stóra yvirvág, tá talan er um heildsdagsstør.

– Hví so er, vita vit ikki, eitt nú um tað er vantandi áhugi millum kvinnur at fáa tey hægri störvini.

– Eitt er tó greitt, at 79,5

pst. av kvinnum eru í lægri lønarflokkinum, og at menn í hesum lønarflokkinum bert eru 45,5 pst. av arbeiðsorkuni, sigur Turið D. Hentze, forkvinna í Javnstøðunevndini.